

Studiehandledning – VT 2024

Introduktion till kursen

Kursen "Katters Personlighet och Kommunikation" gavs första gången på Linköpings Universitet vårterminen 2019 och för första gången på distans på vårterminen 2020. Distans- och campuskursen (799G53) var ämnade att spegla varandra så långt som är möjligt, där den största skillnaden var att campuskursen skedde "live" på plats på Linköpings Universitet och att distanskursen sker digitalt via inspelade föreläsningar (PowerPoint med ljud) i kursrummet LISAM). Från och med HT2023 är campuskursen nedlagd och kursen ger nu enbart på distans. Kursen har som huvudfokus språk och kommunikation men tar ett "brett grepp" på kattdjur eftersom detta är väsentligt för att förstå katters (och andra djurs) kommunikation. Kattens vokaliseringar behandlas såväl *fysiologiskt* (kroppsspråk), *olfaktoriskt* (lukter), *visuellt* (med synsinnet; "överlappar" med kroppsspråket), men med fokus på kattens *vokaliseringar* (ljud/"låten"). Centralt för kursen är att täcka vad katter (och andra djur) uttrycker med sina vokaliseringar och hur detta sker i interaktion mellan katterna själva och deras (oftast) hussar och mattar ("ägare"). Alla berörda fenomen problematiseras vetenskapligt och den inledande delen av kursen tar upp vetenskaplig metod ur flera aspekter (vad som betraktas som vetenskaplig litteratur och hur man finner sådan) samt ger en introduktion till såväl språk som olika slags lingvistik/fonetik.

Föreläsningsschema

Nedan finner ni en översikt över distanskursen. Kursen ges på ett **kursrum på LISAM**, dit alla kursdokument laddas upp. Kursen består dels av inspelade **föreläsningar**, dels **instuderingsfrågor** (icke-examinerande) och en mängd **andra dokument** av allmänt intresse. Dessa dokument är dock som regel inte obligatoriska. Läsanvisningarna nedan gäller primär/obligatorisk litteratur, men det mesta av det som tas upp på kursen "spiller över" många områden, så all läsning av samtlig litteratur är alltid till hjälp. Robert Eklunds **föreläsningbilder** kommer att laddas upp till kursrummet senast 1700 angivna data ("datum" i plural).

Moment	Dag	Datum	Tid	Lokal	Innehåll	Läsanvisningar
1. Föreläsning 1	On	7/2	1700*	LISAM*	Introduktion till kursen Vetenskapliga studier av djur; introduktion till språkvetenskap; generellt om kommunikation och signalsystem	Linell, 13–30 (Se LISAM) Eklund, föreläsningbilder: Vetenskaplig metod Vad är språk? Vad är lingvistik?
2. Föreläsning 2	On	21/2	1700	LISAM	Vilda katter; felider i kontext felider; pantheriner, feliner UPG1 delas ut	Sunquist & Sunquist OBS! Inte obligatorisk litteratur!
3. Föreläsning 3	On	6/3	1700	LISAM	Tamkatten, domesticering, historia	Söderström, 14–62 (Det vilda i det tama); 154–179 (Katten och människan) McNamee, ch. 2; ch. 4
4. Föreläsning 4	On	20/3	1700	LISAM	Tamkatten Kommunikation 1: Kroppsspråk UPG2 delas ut	Söderström, 62–123 (Kattens sinnen; Kattens beteenden) McNamee, ch. 3 (kursivt)
5. Föreläsning 5	On	3/4	1700	LISAM	Tamkatten Kommunikation 2: Vokaliseringar 1	Söderström, 62–123 (Kattens sinnen; Kattens beteenden) Schötz, kap. 2–7 (börja läsa)
6. Föreläsning 6	On	17/4	1700	LISAM	Tamkatten Kommunikation 3: Vokaliseringar 2	Schötz, kap. 2–10 (fortsätt läsa) Eklund, Peters & Duthie
7. "Efterläsning"	Ti	30/4	1700	LISAM	Kurssammanfattning; efterläsning baserad på studentfrågor; HEM1 delas ut	Hela kurslitteraturen

* Allt kursmaterial kommer att göras tillgängligt på LISAM (ett digitalt kursrum) senast 1700 dessa dagar. Ingen schemalagd närvaro (Zoom, Teams eller dylikt) förekommer på denna kurs.

Kursmål

Efter denna kurs skall den studerande kunna:

- Redogöra för kattens plats i evolutionen
- Redogöra för kattens relation till vilda katter
- Redogöra för kattens plats i den mänskliga historien, dvs dess domesticering
- Redogöra för hur människor har betraktat katter genom historien
- Redogöra för kattens "språk", dvs dess vokaliseringar och kroppsspråk
- Redogöra för hur människor och djur kommunicerar
- Tillgodogöra sig forskning om människors och djurs kommunikation genom att läsa, kritiskt granska och diskutera vetenskapliga texter av lingvistisk/fonetisk natur samt annan litteratur där olika metoder används.

Kursinnehåll

Kursen täcker kattens plats i det biologiska/taxonomiska trädet samt kattens evolution, vilket inkluderar tamkattens relation till samtliga vilda katter (samt även andra djur). Kattens domesticering och historia som kompanjon till människor beskrivs baserad på nylig forskning. Kattens personlighet och psykologi täcks. Fokus läggs på kattens rika språk (vokaliseringar) och dessas karakteristika (fonetiskt, akustiskt, funktionellt), men även hur kattens övriga sinnen spelar roll i dess interaktion med människan och andra djur (hörsel, syn, luktsinne, doftmarkeringar, kroppsspråk etc).

Arbetsformer

Kursen ges som en distanskurs på kvartsfart och ges via kursrum på Linköpings universitets kursrum LISAM. Kursens arbetsformer utgörs av uppladdade (till LISAM) föreläsningar, instuderingsfrågor, filmklipp samt andra dokument av intresse (som t ex dokument vad rör vetenskapligt skrivande). Hela kursen förutsätter individuellt arbete. Undervisningsmaterialet består primärt av anvisad litteratur, vilken huvudsakligen är på svenska, men även engelsk litteratur förekommer.

Litteratur – Inledande kommentarer

Nedan listas och beskrivs en mängd olika böcker och andra källor som alla har det gemensamt att de är bra "första källor" till fonetik, fonologi och skriftspråk. Böckerna har lite olika infallsvinkel, givetvis lite olika pedagogisk stil, samt har i viss mån samtliga utsatts för det som kan kallas för "vetenskaplig halveringstid" (en term lånad från atomfysik), dvs "sanningar" tenderar ha en begränsad livstid. Observera att en skillnad görs mellan *obligatorisk* litteratur (det är den som sidhänvisningarna berör) och *kompletterande* litteratur.

Litteratur – Obligatorisk

Nedan listas den för kursen obligatoriska litteraturen.

Eklund, Robert. 2024.

Föreläsningbilder till kursen samt övriga dokument (laddas upp till LISAM).

Eklund, Robert, Gustav Peters & Elizabeth D. Duthie. 2010.

An acoustic analysis of purring in the cheetah (*Acinonyx jubatus*) and in the domestic cat (*Felis catus*).

In: *Proceedings of Fonetik 2010*, Lund University, 2–4 June 2010, Lund, Sweden, pp. 17–22. Ladda ned här:

http://roberteklund.info/pdf/Eklund_Peters_Duthie_2010=Purring_Cheetah_DomesticCat.pdf

Linell, Per. 1982.

Människans Språk. Halmstad: Liber.

OBS! Denna bok har gått ur tryck, men det aktuella avsnittet kommer att finnas tillgänglig på kursrummet LISAM.

McNamee, Thomas. 2017.

The Inner Life of Cats. The Science and Secrets of Our Mysterious Feline Companions.

New York & Boston: Hachette Books.

Schötz, Susanne. 2019.

Kattens hemliga språk. Lär dig att förstå och kommunicera med din katt.

Stockholm: Forum

Söderström, Bo. 2016.

Hur tänker din katt? Stockholm: Bonnier Fakta.

Litteratur & övriga resurser – kompletterande

Nedan listas litteratur som inte är obligatorisk, men som är väldigt bra för dem som vill "läsa vidare" eller fördjupa sig, antingen under kursen eller efter kursen. Notera att radiointervjuerna och TV-inslagen med Robert Eklund med fördel kan ses som en del av kursen.

Skrivhjälp för akademiskt skrivande

Utöver föreläsningarna Vetenskaplig Metod kan det vid skapande av uppsatser och andra skriftliga dokument följa instruktionerna i detta dokument (som kommer att göras tillgänglig i kursrummet på LISAM):

Eklund, Robert. 2018.

En Typografisk "Primer" – Några Grundläggande Konventioner

Linköping University, IKK, Language and Literature, Faculty of Arts and Sciences, v. 2.0.4 (2020-12-02).

Artiklar

Det fullkomligt kryllar av vetenskapliga artiklar om katter, även om de flesta fokuserar på andra karakteristiska än vokaliseringar. För ett stort antal korta (som regel 4 sidor) artiklar om katters vokaliseringar hänvisas till Robert Eklunds och Susanne Schötz respektive hemsidor, från vilka en stor mängd artiklar kan laddas ned gratis (och på vilka den här givna kursen baseras). Den första/äldsta artikeln är [Eklund, Peters och Duthie \(2010\)](#), dvs publikation nummer 52 på Robert Eklunds hemsida.

Robert Eklunds hemsida (och hur man hittar artiklarna):

<http://roberteklund.info>

Klicka på **Publications**, sedan på [\[pdf\]](#) för de artiklar du vill läsa.

Susanne Schötz hemsida:

<http://person2.sol.lu.se/SusanneSchotz/>

Klicka på **Publikationer** och sedan på den artikel du vill läsa.

Böcker

Medan det är svårt att hitta adekvat litteratur på svenska så fullkomligt kryllar det av litteratur om katter på engelska. Notera att de böcker som listas nedan *inte* ingår i kursen men/utan är tänkta som vid-sidan-läsning eller för framtida fördjupning och förkovran. Jag under varje bok skrivit en liten [kommentar](#) om varje bok.

För verk om **katters spinnande** (engelska: "purring") rekommenderar jag min egen hemsida om detta, som även inkluderar en lång (och ständigt uppdaterad) listning av artiklar och böcker som nämner spinnande:

<http://purring.org>

Bradshaw, John. 2013. *Cat Sense. The Feline Enigma Revealed*. London: Penguin.

En tjock bok av en av världens främste tamkattexperter. En klassiker innan den var tryckt!

Clutton-Brook, Juliet. 1991/2014. *Eyewitness Cat*. London: Penguin Random House.

En mycket bildrik presentation av allt som har med katter att göra, från en listning av alla vilda katter till deras beteende, myter och legender samt "att tänka på".

Fogle, Bruce. *Eyewitness Companions. Cats*. London: Penguin.

Behandlar katter, från deras ursprung/evolution, hur den behandlats genom historien, till hur man tar hand om sina tamkatter. Mycket rikt illustrerad.

Kitchener, Andrew. 1991. *The Natural History of the Wild Cats*. New York: Cornell University Press.

En mycket bra introduktion till alla felider. Till skillnad från Sunquist och Sunquist (se nedan), som är uppdelad "katt för katt" så följer Kitcheners bok mer ett "beteende/drag för beteende/drag"-mönster, vilket gör att de två böckerna kompletterar varandra.

Morris, Desmond. *Cat World. A Feline Encyclopedia*. Hong Kong: Prospero Books.

Ett alfabetiskt (på engelska) uppslagsverk om tamkatter. Mycket gediget!

Sunquist, Mel and Fiona Sunquist. 2002. *Wild Cats of the World*. Chicago: The University of Chicago Press.

Helt enkelt "bibeln" vad rör alla vilda katter! Ett "måste" i bokhyllan.

Tabor, Roger. 2011- *Understanding Cat Behavior. The Complete Feline Problem Solver*. Cincinnati: David & Charles.

Som titeln anger behandlar fokuserar denna (attraktiva) bok helt på katters beteende, och hur man hanterar "problemkatter", men även hur man gör så att katten trivs i hemmet.

Tucker, Abigail. 2016. *The Lion in the Living Room*. New York: Simon & Schuster.

Den bästa icke-akademiska boken om katter jag har läst. Originella infallsvinklar på allt som rör kattens roll i den mänskliga historien (och inte alltid helt smickrande för katten).

Turner, Dennis C. & Patrick Bateson (red.). 1998/2000 (andra utgåvan). *The Domestic Cat. The biology of its behaviour*. 1998/2000. Cambridge: Cambridge University Press.

En antologi (samling av artiklar) om tamkattens beteende. Vetenskaplig, och därför möjligen lite "tung".

Waal, Frans de. 2016. *Are We Smart Enough To Know How Smart Animals Are?* New York & London: W. W. Norton & Company

Detta är i mitt tycke den bästa bok som skrivits om hur djur fungerar "kognitivt", dvs hur det tänker, och hur det är omöjligt att "jämföra intelligenser" mellan olika arter, vilka alla lever i helt olika och egna "världar". Jag rekommenderar denna bok starkt till alla med ett allmänt intresse i djurs mentala världar.

Radio

Såväl Robert Eklund som Susanne Schötz har givit ett stort antal radiointervjuer om katter, och jag planerar göra fler tillgängliga i detta dokument. Men till en början kan man lyssna på *Vetenskapsradion Forums* intervju "Hur katter och människor pratar" från 2016, som ger ett brett grepp på katter och deras vokaliseringar:

https://roberteklund.info/audio/FelidVocalizations_VetenskapsradionForum_2016-08-23_1430

TV / Webb

Utöver radio har såväl **Robert Eklund** som **Susanne Schötz** figurerat flitigt i TV och på webben, men följande två webbsidor visar på hur vi arbetar inom projektet **Meowsic** (Melody in Human–Cat Communication):

<https://meowsic.info>

Linköpings Universitet, forskarprofil:

<https://liu.se/nyhet/fran-datorer-till-katter---lingvisten-som-vill-veta-vad-katten-sager>

Övrigt material

Under kursens gång kommer även en mängd övriga resurser laddas upp till LISAM, t ex kompendier, lathundar, uppsatser (med mera) och aktuella artiklar. Dessa är inte obligatorisk läsning men av intresse.

Examinationsuppgifter

Kursen examineras via inlämningsuppgifter, webbstest samt egna analyser, och skickas antingen in till Urkund och/eller sker på kursrummet LISAM.

Kod	Form	Innehåll	Öppnas	Deadline	HP	Betyg
UPG1	Inlämningsuppgift	Kattens zoologi	21/2	4/3	1,5	U/G/VG
UPG2	Inlämningsuppgift	Kattens beteende	20/3	2/4	2,5	U/G/VG
HEM1	Inlämningsuppgift	Uppsatsdel (G) + analysdel (VG)	30/4	13/5	3,5	U/G/VG

Exakta instruktioner står att finna i uppgiftsdokumentet.

Examinationskriterier

Betygsskala för samtliga uppgifter är **Underkänt (U)**, **Godkänt (G)** och **Väl Godkänt (VG)**. Vid Underkänt ges tillfälle till omexamination. Följande betygskriterier tillämpas för kursen.

- G** Studenten läser de litterära verken och förbereder de uppgifter på så sätt att studenten aktivt kan delta vid samtliga seminarier och föra ett samtal kring litteraturen. Studenten hänvisar till relevanta exempel i kurslitteraturen och behärskar grundläggande begrepp. Studenten redogör i inlämningsuppgifterna en god förståelse för kursinnehållet.
- VG** Kraven för betyget G är uppfyllda. Därutöver visar studenten ett fördjupat och självständigt resonemang kring den litteratur som på olika sätt har behandlats. Den skriftliga slutuppgiften genomförs självständigt och med ett fördjupat och väl underbyggt resonemang.
- U** Kraven för G är inte uppfyllda.

Man kan vid Godkänt inte omexamineras för ett högre betyg (VG).

För **Godkänt som kurs-/slutbetyg** (dvs Godkänt på hela kursen) krävs minst Godkänt på samtliga moment (**UPG1**, **UPG2**, **HEM1**). För **Väl Godkänt som kurs-/slutbetyg** krävs Väl Godkänt på såväl HEM1 samt även Väl Godkänt på *minst en* av inlämningsuppgifterna **UPG1** och/eller **UPG2**.

HEM1 är utformad så att studenten själv väljer att uppfylla kraven för G eller VG.

Akademisk hederlighet och disciplinärenden

Vid skrivning av skriftliga inlämningsuppgifter finns det hela tiden en risk att man ta tankar eller till och med texter från andra personer. Då är det viktigt att veta:

”När studenter plagierar tar sig detta ofta formen av att:

- Man skriver om en annan författares text men byter endast ut några få ord i sin egen text jämfört med originaltexten;
- Man använder material från ett tidigare godkänt arbete och lämnar in det igen på en ny kurs utan tillstånd från läraren;
- Man använder en annan students arbete och presenterar det som sitt eget;
- Man kopierar ett stycke ur en text på internet utan att markera citat eller referera till källan
- Man tar en annan författares idéer, skriver om texten med egna ord utan att ange referens”

Källa: Linköpings universitetsbibliotek (2014-04-09):

http://noplasiat.bibl.liu.se/what_is_plagiarism/default.sv.asp

NoPlasiat

Linköpings universitetsbibliotek har tagit fram **NoPlasiat**, en självstudieguide om plagiering och upphovsrätt. Via länken kan du lära dig mer om plagiering och upphovsrätt samt även göra ett antal övningar för att testa din förståelse av och om detta:

<http://noplasiat.bibl.liu.se/default.sv.asp>

Urkund

Studentens skriftliga kursuppgifter skickas in via **Urkund**, ett system som automatiskt jämför den insända texten med redan existerande text för att upptäcka plagierad text. Mer information om Urkund finns här:

<https://www.orkund.com/sv/>

Robert Eklunds Urkund-email-adress (alltså den som alla inlämningsuppgifter skall skickas till) är:

robek28.liu@analys.orkund.se

Disciplinärenden

Man kan läsa om disciplinärenden (anmälan vid misstänkta fall av fusk) här:

<http://www.student.liu.se/regler-rattigheter-sakerhet/lagar-regler-rattigheter/disciplinarenden?l=sv>

Administrativ information

Nedanstående information förekommer även i Kursplanen men upprepas här för att den skall finnas samlad i ett och samma dokument.

Nivå: Grundnivå

Kursansvarig institution: IKOS

Kontaktperson: **Robert Eklund**

Telefon: 070-594 73 32 (OBS! Privat nummer; endast i akuta ärenden.)

Email: robert.eklund@liu.se

Kursadministratör: **Jenny Hallén**

Telefon: 013-28 17 25

Email: jenny.hallen@liu.se

Studievägledare: **Gunilla Christiansen**

Telefon: 013-281859

Email: gunilla.christiansen@liu.se

Särskilda förkunskapskrav: Grundläggande

Kursstart: HT 2019

Studieform: kvartsfart, ingen schemalagd undervisning, sju tillfällen

